

RITGERÐ

Agn og agnviður-skiftir

Tað verður bæði talað og skrivað um hvussu fiskivinnan skal hjálpað, soleiðis at hon ikki framvegis verður noydd at fáa almenna hjálp; vit minnst væl tað hjálp sum viðtíkin varð í hesi tingsetu.

Eitt er greitt: Nakað er, sum er heilt galið, skeivleikin má finnast og ongantíð ov skjótt.

Fiskimannafelagið hevur lagt fyrri tingið um ymsk uppskot, ætlanir til bata fyrri fiskivinnuna.

Millum annað stovnan av einum fiskimannaráð, hvussu hetta ráð skal virka veit eg ikki, men er ætlanin við hesum ráði bert at seta eitt kantór

afurtað í Tórshavn, er hetta til onga nyttu, men verður tað eitt ráð sum kemur at geva góð ráð, uppskot bæði til fiskimenn og teir, sum hava við fiskari, fiskakeyp og fiskasølar at gera, skal tað fáa okkara tilsoyn.

Eitt mál, sum serliga nú øll skipini leggja um til garna veidu er aktuelt, er agnspurningurin, tað eru heilt fantastiskir prísir sum latast mugu fyrri agn.

Her má verða ein spurningur, sum má verða øllum, sum áhuga hava fyrri fiskivinnu bæði langfara og heima, ein spurningur sum krevur eina loysn og eina skjóta loysn eisini.

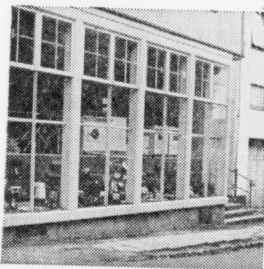
Her má farast til verka; eg rokni við at ábyrgdarfullir politikkarar, hava eitt eyga við hesum álvarssama máli.

Her má farast til verka beinvegin og umskipa tað soleiðis, at møguleikin at fáa væl biligari agn verður at fáa; tað er lítill nytta í studningi tá hann verður tikin aftur við okursprísnum uppá agn og útgerð.

Eitt er at gera, eitt annað at lata vera; øll fiskimannautgerð og -keyp og -søla má og skal yvirtakast. Er fiskamannamálaráðið byrjan til betran av fiskimannaviðurskiptum, eru vit fyrri at seta tað á stovn. Javnaðarflokkurin er fyrri yvirtøku av øll um tí, sum verður fiski- og arbeiðarastattinum til bata.

Sverri.

Altíð fjølbroytt úrval av gávum



Vitjið inn á gólvíð, — tað loysir seg.

Pf. Maria Poulsen

tlf. 2000—2001



Keypið

frá teimum, sum lýsa í

SOSIALINUM

ÚTVARPIÐ

Leygardagin 7. mars

13.00 Tom Sawyer
Framhaldssøga av Mark Twain. Ólavur Michelsen umsetti. Einar Joensen lesur.

13.29 Tónleikur.

13.45 Átrúni og inntøkur
Jákup Joensen, bispur heldur fyrilestur.

14.05 Tónleikur.

14.15 Februar 1933 — Eldur í Ríkisdagshúsum.
Setta sending røðini um søgu nationalsosialismurnar eftir Y. Ustvedt.

14.35 Tónleikur.

15.00 Martin A. Hansen, Norðurlandskur frásøgumaður Seinni fyrilestur hjá Henning Thrane Larsen.

18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.

18.42 Harmonikuløg.

19.00 V 4.

20.30 Nocturne.

21.00 »Knivanáttin«.

7. sending í røðini um nazismuna eftir Yngvar Ustvedt.

21.30 Leygarkvøldspoppur.

22.05 Hitt heilaga evangelium

skrivar...

22.15 Tíðindi.

22.20 Dansiløg.

Sunnudagin 8. mars

14.00 Veðurtíðindi og tíðindi.

14.10 Tónleikasending.

14.30 Kvøðuljómar.

17.00 Føstugudstænasta

Havnar kirkju.

Jákup Joensen varabiskupur prædikar.

18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.

Mánadagin 9. mars

18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.

18.42 Úr ymsum heraðshornum

19.00 Løtt lög.

19.30 Grammofonkonsert:

Konsert fyrri violin og orkestur, op. 33 av Carl Nielsen. Tibor Varga spælir violin saman við Kongaliga kapellinum, stjórnað av Jerzy Semkow.

Týsdagin 10. mars

18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.

18.42 Barnasending.

Marco Polo, 4. partur.

19.10 Tónleikur.

20.00 Talvkapping.

Sandavágur—Havnin.

Mikudagin 11. mars

18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.

18.42 Sjónarringurin.

Uttanríkispolitisk sending

19.10 Hornmusikkur.

Hósdagin 12. mars

18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.

18.42 Tom Sawyer

Framhaldssøga av Mark Twain. Ólavur Michelsen umsetti.

19.20 Tónleikur fyrri hálvvaksin

Spinnið í Gøtu

tygum fáa gott tógv, og skjóta avgreiðslu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll sløg av føroyskum tógvi.

TØTINGARVIRKID

v/ Ólavur Gregersen — tlf. 20 í Gøtu

har hann verður veiddur av útlendskum trolarum. Á sandgrynnum eigur hann at verða veiddur við øðrum tíðarhóskandi reidskapi. Av ymskum grundum kunnu vit tó ikki mæla til, at loyvi verður givið at brúka trol so nær landi, sjálvt um nógvur fiskur kann veiðast við trolu her.

Óðrvisi er, tá vit koma út um 6 fjórðingar úr landi. Sum kunnugt er mest í útróðurin á sumri við opnum báti. Og man tað ikki vera ov nógv sagt, at meginpartin av veiðuni fáa hesir bátar innan fyrri 6 fjórðingar. Sum sagt royndu Nýgvnes og Grunnabard nógv mest á leiðini eystur úr Fugloy og Svinoy. At kalla øll henda leið er uttan fyrri 6 fjórðingar. Á stórum parti av hesi leið er bleytur botnur (lúsabotnur), og verður lina sjáldan sett her. Her eiga bátar at kunna royna við trolu uttan at nerva nakran útróður. Eftir okkara hugsan nýtist trolveidi við nokrum smáum bátum uttan fyrri 6 fjórðingar ikki at tarna línuveiðuna á sumri. Tað er sjálvandi ikki ætlan okkara, at línu- og snørisveiðan skal halda uppat. Fyrri flakavirkini hevði tað havt stóran týdning, um nakrir bátar royndu við trolu á sumri. Sum dómi um hetta kann nevast, at flakavirkid á Eiði var afturlatið vegna fiskaloysi frá juli til sep-

tember 1968. Men í 1969 var tað í gongd alla tíðina. Og kom hetta fyrst og fremst av, at Nýgvnes, sum royndi við trolu, avreiddi her.

Fara vit ikki at veiða tungu, reyðspróku og havtasku á landleiðini, mugu vit samanbera hesar víðismiklu fiskar við illgras, ið kappast um føðina við tey fiskaslog, vit veiða. Fara vit afturimóti at veiða teir, fáa vit tvey fyrri eitt. Tunga, reyðspróka og havtaska gevur nógvan pening og nógv arbeiði, og samstundis gerst tað liviligari hjá toski og øðrum fiski.

Mongum føroyingi dæmar ikki trolid. Og er hetta væl skiljandi, tá hugsað verður um, hvussu trároynt her hevur verið av útlendskum trolarum. Men tey lottu nylontrolini við plastikkobbins og lottum lemmum, sum smærri bátar nú brúka, kunnu als ikki samanberast við ter tungu greiðirnar við jambobbins og stórum, tungum lemmum, sum stóru trolararnir hava brúkt higartil.

Rakstur in av einum trolbáti er munandi biligari enn rakstur in av einum línubáti av somu stødd. Og kemur hetta fyrst og fremst av, at útreiðslurnar til línu og agn eru so stórar. Eisini krevur línuveiðan stórra manning enn trolingin. Í hesum víðfangi verður eisini vist til

upplýsingar frá Føroya Fiskasølu niðanfyrri.

Við tíðarhóskandi, skynsomum reidskapi mugu vit royna at fáa eina optimala veiðu av flest øllum gagnfiskum. Sum er, verður roynt eftir ov fáum fiskaslogum, og vit veiða av lítlan part av tí samlaðu veiðinógd, ið veidd verður undir Føroyum. Vit eiga tí, eisini á landleiðini, fyrri uttan línu og snøri at brúka annan reidskap, ið fangar fleiri fiskaslog, sum ikki taka húk. Eisini eiga vit at kappast við útlendingar um veiðuna undir Føroyum.

Vit eru av tí áskundað, at loyvi eigur at verða givið nokr-um fáum bátum (t. d. 6—8) undir eftirliti at brúka trol á landleiðini inn móti 6 fjórðingum úr landi einar 3—4 mánaðir á sumri. Bátastøddin eigur at vera avmarkað (t. d. undir 50 tons brutto).

Tær reglur fyrri minstamat fyrri fisk og fyrri meskaviddi ið galdandi eru fyrri Føroyar skulu sjálfandi halda. Umframt eigur minstamat at vera ásett fyrri kalva, ið veiddur verður við trolu.

At døma eftir veiðuúrslitunum hjá Nýgvnesi og Grunnabardi, vildi tað ikki verið neyðugt við nakrari prívíðbót til hesa veiðu. Tvørtur imóti átti tað at verði umhugað at leggja á eitt avgjald, ið skuldi farið í

ein grunn til fiskiroyndir, tí slíkan grunn hava vit harðliga fyrri neyðini.

Upplýsingar frá Føroya Fiskasølu

Í Føroyum eru 17 flakavirkir við einari samlaðari frystiorku upp á 475 tons. Í 1968 hava virkini framleitt 4.500 tons av flaki til útlutnings. Og svarar hetta til 12.900 tons av ráfiski.

Heilt fá virkir eru so framkomin, at akordir verða nýttar. Hetta er ein beinleiðis fylgja av óstabilum tilflutningi av rávoru, serstakliga á sumri. Ein onnur orsök er ókunneleiki hjá virkisleiðarum til meting av arbeiðinum á teim ymsku okjum á virkinum, og vita teir lítum tilfála arbeiðsgongd í øðrum londum.

Um tann neyðuga rávorunøgðin á einum vælskipaðum virki skuldi verði viðgjørd á rættan hátt, var tað eisini ein treyt, at formaður og hjálparmenn hansara høvdu fullan kunneleika til arbeiðsgongdina og ikki minst fatan av tí, ið kravdist av keyparum.

Við tí verandi frystiorku vildi ein rávorunøgð upp á knapt 900 tons verið neyðug bert fyrri at halda hjólini gangandi í ein 8 tímars arbeiðsdag. Út frá hesum kann ein so rokna,

tí hvussu nógv kom burtur úr við 2 hold skiftir, ella t. d. 10 tímarars dag.

Figgjarligi týðningurin av kontinuerligum tilflutningi av rávoru er eyðsæddur. Eitt virki, ið viðger fisk á vælskipaðan og rationellan hátt, har arbeitt verður dag um dag, fær eisini eitt líð av folki, hvørs úrtøka animerar sama fólk til at mæta dag um dag, og herav kemur ein óavvitandi rationalitetur í gongd.

Ein rationellur fiskiskapur er tó ein treyt fyrri fiskatilflutningi, ið føða kann virkið.

Ter, heldur enn ikki, órationellu hettir til at skaffa rávni til flakavirkini kunnu sigast at vera:

LÍNUVEIDAN:

1. Við stórarí manning.
2. Við kostnaðarmiklum lín-um.
3. Við kostnaðarmiklum agni.
4. Við óøkonomiskari egning.

SNØRISVEIDAN:

Ov smár nøgdir av toski og hýsu, burtursett frá upsa (á vári og sumri).

Línu- og snørisveiðan geva ongan flundrufisk uttan kalva og svartkalva.

Tá vetrar- og várfiskiskapur- (Framhald á 7. síðu)